

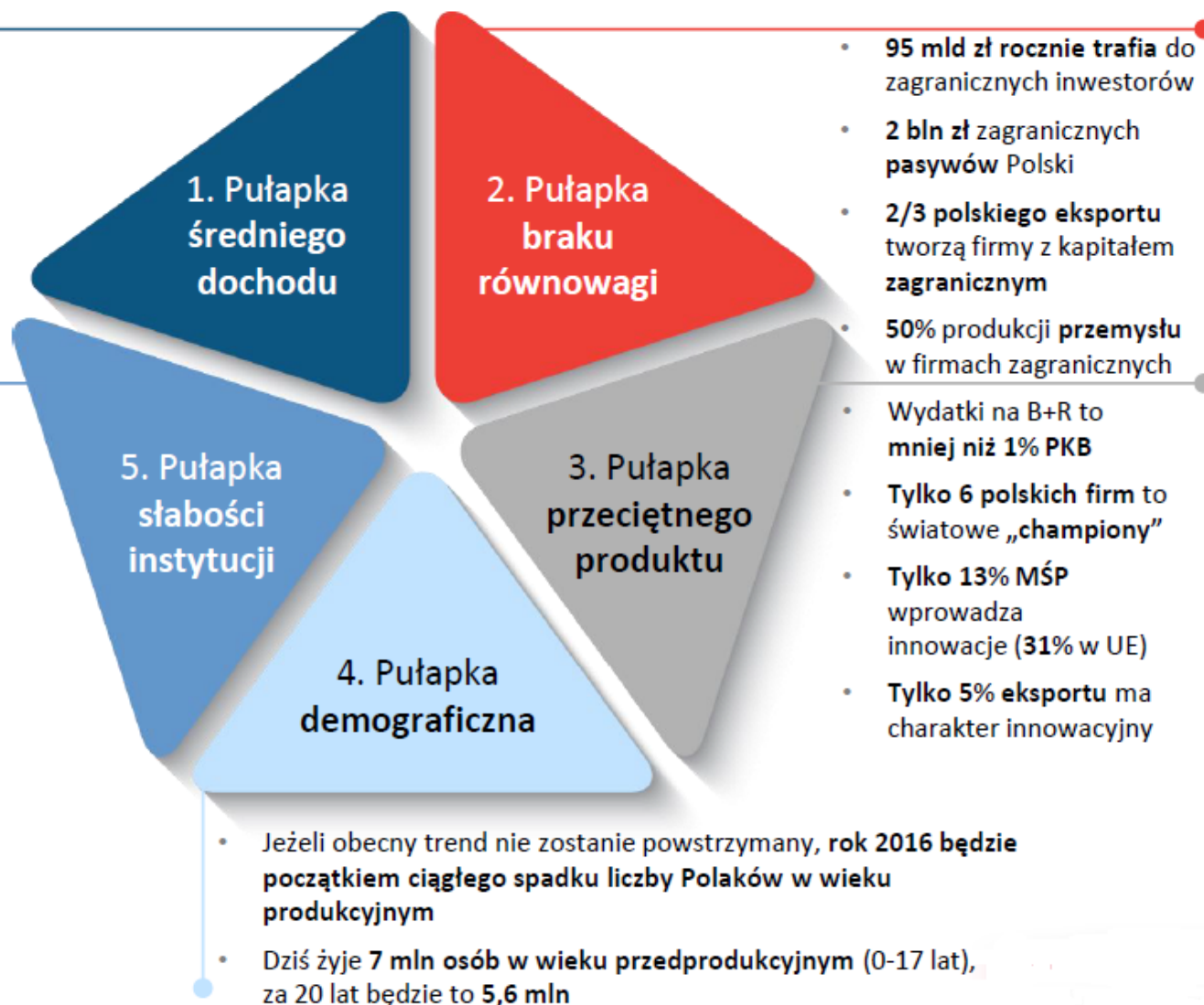

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – szanse i wyzwania

Warszawa, 10 listopada 2016 r.

Polska wpadła w 5 pułapek rozwojowych

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Strategia określa nowy model rozwoju - polską, **suwerenną wizję strategiczną** oraz pokazuje jak zarządzać procesami rozwojowymi, aby postawione cele zostały zrealizowane

Strategia stanowi **rozwiniecie i operacjonalizację** „Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”

Strategia jest wykorzystywana przez Ministra Rozwoju – **rządowe centrum kreowania i zarządzania** – jako instrument zarządzania procesami rozwojowymi

Wyzwania stojące przed Polską - perspektywa krótkookresowa

Rozwój sytuacji w UE (niskie tempo wzrostu gospodarczego i problemy strukturalne w niektórych krajach, napływ imigrantów, tendencje dezintegracyjne w UE - „Brexit”, podział na Europę dwóch prędkości, zagrożenia terrorystyczne, stosunki z Federacją Rosyjską)

Sytuacja gospodarcza USA i jej oddziaływanie na gospodarkę światową (wybory 2016; niższe, niż przed kryzysem tempo wzrostu; perspektywa zaostrzenia polityki pieniężnej a co za tym idzie podniesienie kosztów importu z USA)

Oslabienie tempa wzrostu gospodarczego w Chinach w warunkach narastającej nierównowagi wewnętrznej oraz zmiany modelu rozwoju (ograniczona atrakcyjność oferty eksportowej Chin a rosnące potrzeby konsumpcyjne społeczeństwa)

nierównowaga na rynkach surowców, rywalizacja cenowa grożąca destabilizacją gospodarczą i spadkiem innowacyjności (niskie ceny surowców powodują mniejszą skłonność przedsiębiorców do inwestowania w alternatywne niskoemisyjne źródła energii oraz poszukiwania energooszczędnych technologii)

Wyzwania stojące przed Polską i światem - dłuższy horyzont czasowy

Trendy demograficzne (starzenie się społeczeństw, perspektywy rozwoju różnych sektorów)

Konieczność uwzględnienia oddziaływania działalności gospodarczej na środowisko naturalne (zmiany klimatyczne; rosnący popyt na żywność, wodę i energię elektryczną; rozprzestrzenianie się chorób)

Automatyzacja, robotyzacja oraz informatyzacja procesów gospodarczych (zagrożenia dla rynku pracy i bezpieczeństwa, ale także wzrost konkurencyjności gospodarki, szybkości produkcji)

Nowe wzorce postępowania w sferze gospodarowania - rozwój crowdfundingu, zmiana sposobu działania firm typu venture capital, ekonomia współdzielenia

Niższy poziom pracochłonności nowoczesnych gospodarek – szansa rozwoju tzw. przemysłu wolnego czasu oraz usług

Nowe podejście do biznesu młodego pokolenia (millenialsi) - odmienny styl zarządzania i zachowań w biznesie, większa akceptacja ryzyka

Wpływ innowacyjnych rozwiązań i technologii na wszystkie aspekty życia oraz na funkcjonowanie przedsiębiorstw (media społecznościowe, urządzenia mobilne, chmury obliczeniowe, big data i rosnący popyt na stały dostęp do informacji)

Ograniczone zasoby wody i surowców (zagrożenie dla bezpieczeństwa i jakości życia, impuls do poszukiwania nowych rozwiązań technologicznych)

Credo Strategii

W obecnych warunkach **globalizacji i systemu gospodarczego** ścieżką rozwoju prowadzącą do trwałego sukcesu rozwojowego kraju jest oparcie wzrostu gospodarczego o:

Innowacje i wiedzę

Intensywne inwestycje, oszczędności

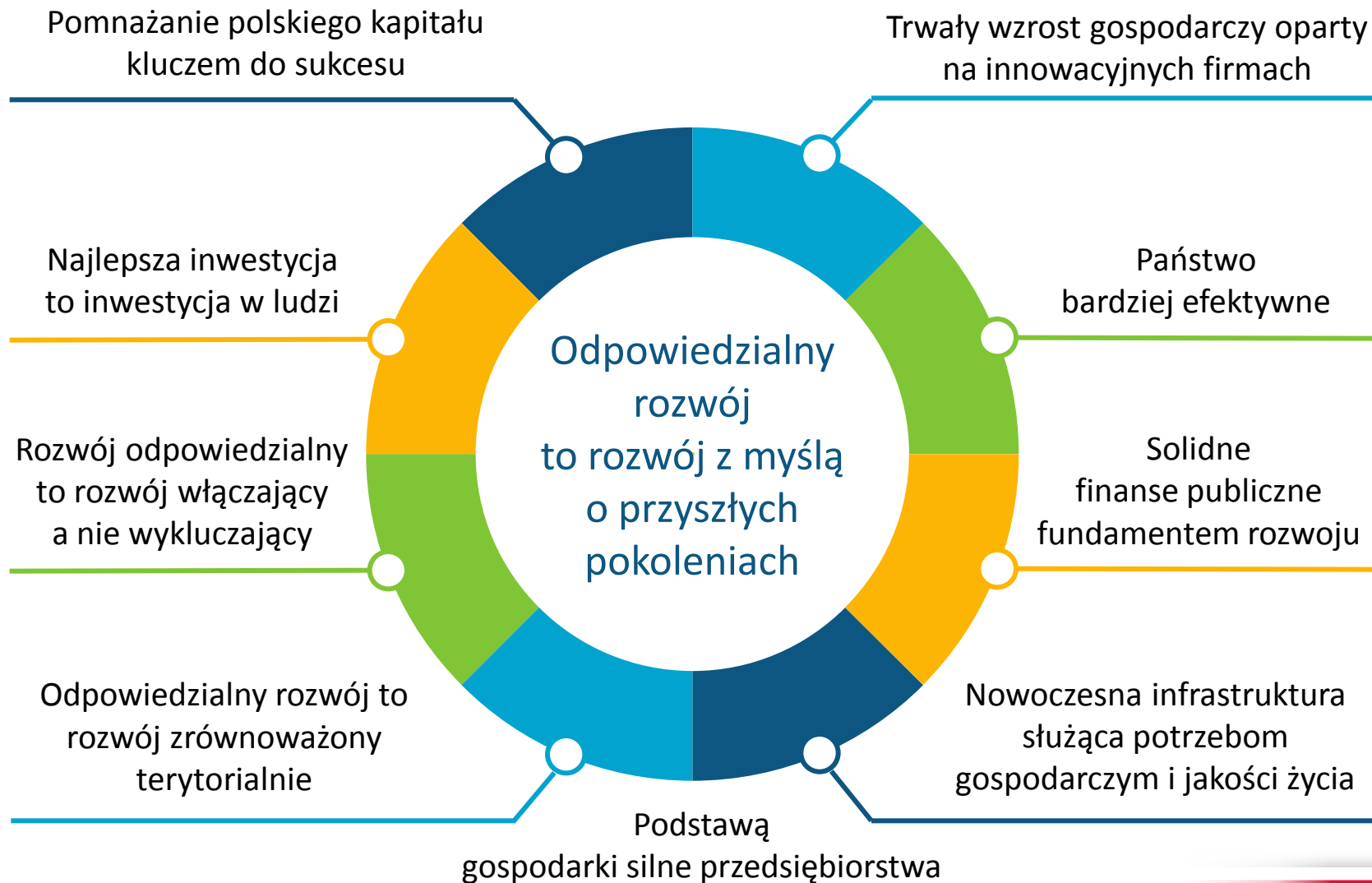
Pełniejsze wykorzystanie zasobów ludzkich i potencjałów terytorialnych oraz

Jakość instytucji i prawa zapewniających optymalne warunki dla wzrostu gospodarczego

Nowy model rozwoju -

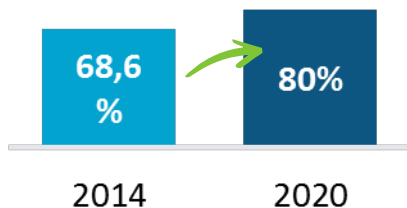
zwiększenie odpowiedzialności instytucji państwa za kształtowanie procesów gospodarczych, społecznych i terytorialnych

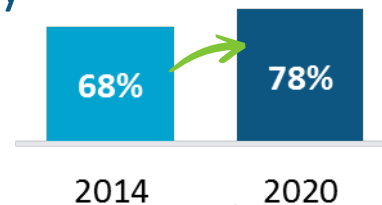
Cel główny Strategii

Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym

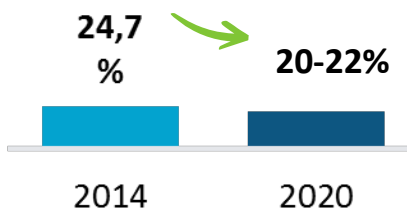
Oczekiwane rezultaty

Zwiększenie dochodu rozporządzalnego brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca wg PPP w stosunku do średniej UE

Dalsza konwergencja PKB per capita Polski i UE28

Zmniejszenie odsetka osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – cele szczegółowe, obszary

Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym.

1

Trwały wzrost gospodarczy oparty na dotychczasowych i nowych przewagach

- Reindustrializacja
- Rozwój innowacyjnych firm
- Małe i średnie przedsiębiorstwa
- Kapitał dla rozwoju
- Ekspansja zagraniczna

2

Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony

- Spójność społeczna
- Rozwój równoważony terytorialnie (w tym obszary wiejskie)

3

Skuteczne państwo oraz instytucje gospodarcze służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

- Prawo w służbie obywatela i gospodarki
- System zarządzania procesami rozwojowymi, w tym instytucje publiczne oraz prorozwojowe instytucje gospodarcze
- E-państwo
- Finanse publiczne
- Efektywność wykorzystania środków UE

Realizacji celów towarzyszyć będą działania z zakresu:
kapitału społecznego i ludzkiego, transportu, energii,
środowiska, bezpieczeństwa narodowego.

Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty na dotychczasowych i nowych przewagach

Obszary	Cele
Reindustrializacja	Wzrost globalnej konkurencyjności polskiego przemysłu
Rozwój innowacyjnych firm	Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych
Małe i średnie przedsiębiorstwa	Nowoczesne instrumenty rozwoju firm Zmniejszenie barier rozwojowych dla przedsiębiorczości Konkurencyjne gospodarstwa rolne i producenci
Kapitał dla rozwoju	Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych
Ekspansja zagraniczna	Zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki Zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie

Obszar Reindustrializacja

Przesłanie

Smart reindustrializacja – odrodzenie konkurencyjnego przemysłu w nowych warunkach rynkowych

Więcej wysokomarżowych produktów

Cel

Wzrost globalnej konkurencyjności polskiego przemysłu

Impuls do rozwoju nowych,
wyłaniających się gałęzi przemysłu

Produkty przełomowe
- koło zamachowe dla
rozwoju gospodarki

Inteligentna
reindustrializacja

Rozwój branż o stabilnej
pozycji rynkowej –
nowoczesne technologie

Innowacyjność - obniżenie kosztów produkcji,
podniesienie jakości produktu, poszerzenie oferty, zmniejszenie
zużycia surowców i energii, obniżenie emisyjności produkcji

Koncentracja na branżach/sektorach strategicznych

Dotychczasowy system – wsparcie rozproszone, skierowane do różnych grup przedsiębiorstw, różnie definiowanych w zależności od rodzaju wsparcia (np. promocja eksportu, przyciąganie bezpośrednich inwestycji zagranicznych, wspieranie działalności innowacyjnej itp.).

Nowy model – koncentracja wsparcia na branżach/sektorach ważnych dla długofalowego rozwoju kraju

▼
Branże/sektory mogące stać się przyszłymi motorami polskiej gospodarki

Definiując branże przyszłości opieramy się zarówno na **potencjale firm krajowych**, jak i wykorzystujemy wiedzę na temat **megatrendów w gospodarce światowej**

Projekty strategiczne

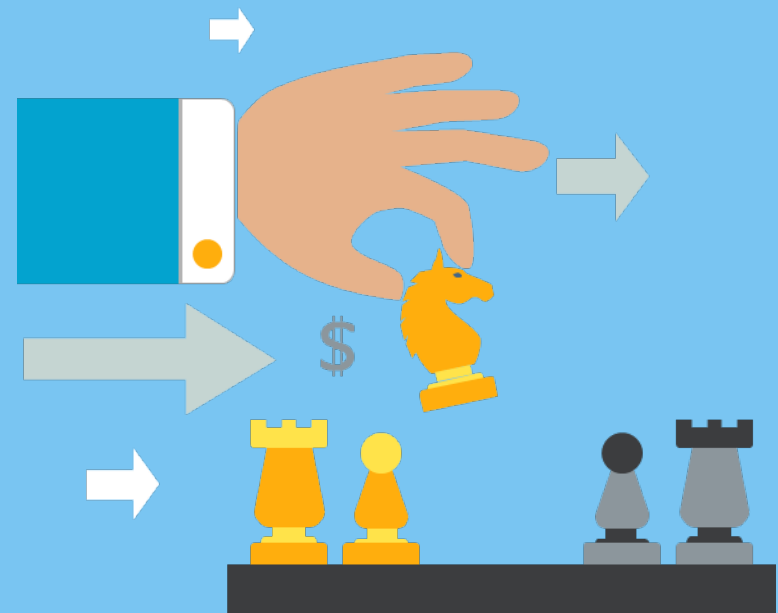
Projekt strategiczny

Kluczowy instrument realizacji SOR.

Realizuje zasadę selektywnego wsparcia i ogniskuje energię interwencji publicznej.

Wynika z celów szczegółowych wskazanych w poszczególnych obszarach i ma największy wpływ na ich realizację (stanowi ich warunek sine qua non).

Projekt strategiczny określa zespół działań w określonym obszarze podejmowanych przez różne podmioty, które mają przynieść określony efekt.

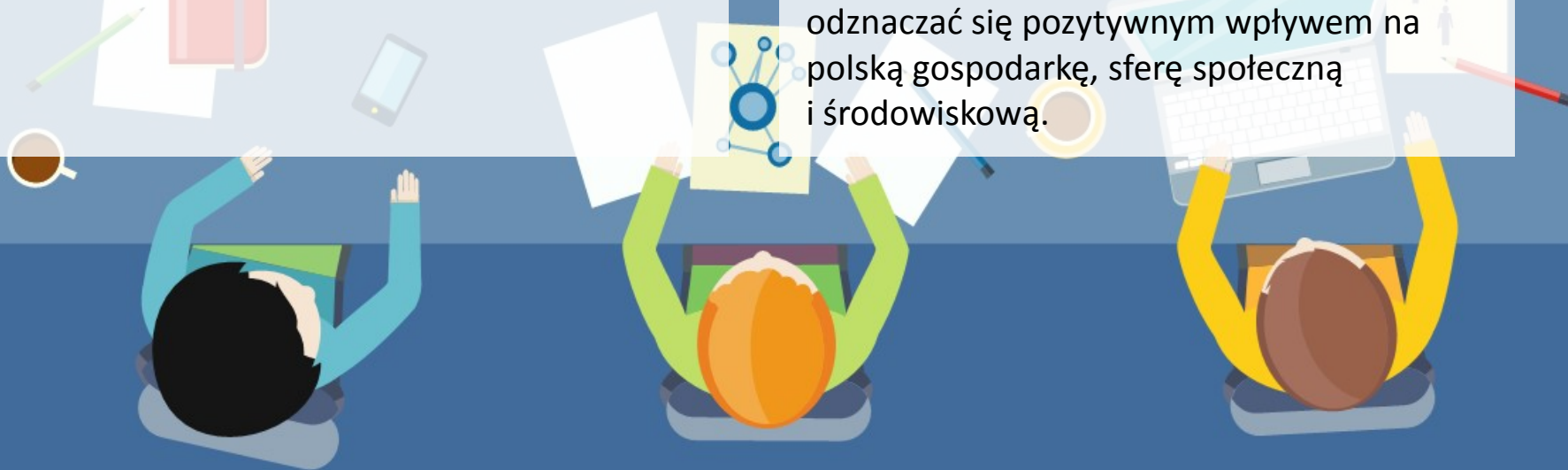

Projekty flagowe

Projekty odnoszące się do **produktu**, wyznaczają trajektorię rozwojową dla powstania kluczowych produktów i przełomowych technologii od momentu badań po moment wejścia na międzynarodowe rynki i oddziaływania społecznego.

Spełniają funkcję pilotażową - wspierając działania adresowane do poszczególnych obszarów. **Są narzędziem budowy marek branżowych i kształtują markę narodową.** Projekty takie wymagają pracy w podejściu projektowym (m.in. ustanowienie zespołów zadaniowych i menedżera projektu).

Charakterystyka projektu powinna umożliwiać **zastosowanie instrumentów publicznych**, a sam projekt w wymiarze inwestycyjnym powinien być **odpowiednio dużej skali**, zgodny z zapotrzebowaniem rynkowym i wpisujący się w **megatrendy rynkowe**. Projekt taki powinien także odznaczać się pozytywnym wpływem na polską gospodarkę, sferę społeczną i środowiskową.

Obszar Rozwój innowacyjnych firm

Przesłanie

Wzrost krajowego popytu
na innowacje

Efektywny system
współdziałania w trójkącie
biznes-nauka-administracja

Cel

Zwiększenie innowacyjności
polskich przedsiębiorstw
na rynku krajowym
i rynkach zagranicznych

Obszar Rozwój innowacyjnych firm

Krajowe Inteligentne Specjalizacje

KIS-y

20 KIS wyłonionych
na potrzeby
perspektywy
finansowej UE
2014-2020

Najszybciej rozwijające się KIS-y

- Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne – KIS 1
- Wytwarzanie produktów leczniczych - KIS 3
- Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego – KIS 4
- Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii – KIS 7
- Inteligentne i energooszczędne budownictwo – KIS 8
- Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku – KIS 9
- Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoproducty – KIS 13
- Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych – KIS 17

Programy pierwszej prędkości (likwidacja barier rozwojowych - legislacyjnych, organizacyjnych, instytucjonalnych; zapewnienie odpowiedniego, szybkiego finansowania)

Obszar Kapitał dla rozwoju

Przesłanie

Więcej inwestycji

Większa skala inwestycji prywatnych

Efektywniejsze inwestycje publiczne,
w tym dobre wykorzystanie
środków UE

Budowa kultury oszczędzania

Cel

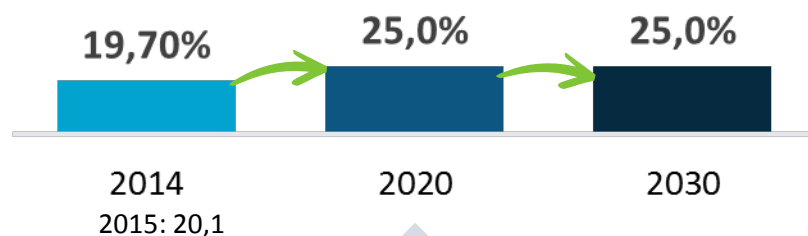
Trwałe zwiększenie
stopy inwestycji i ich jakości
w dłuższej perspektywie,
przy większym wykorzystaniu
środków krajowych

Obszar Kapitał dla rozwoju

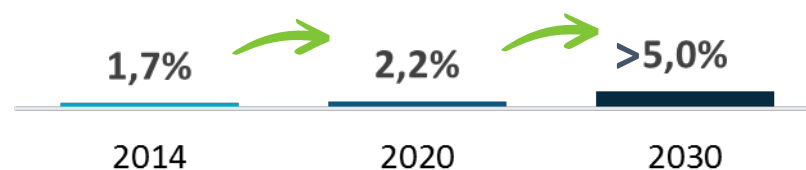
Oczekiwane efekty

Oczekiwane efekty obejmują m.in.: **zmobilizowanie dostępnych środków finansowych i zwiększenie poziomu inwestycji w Polsce**. Efektem podejmowanych działań będzie również **budowanie w Polsce kultury oszczędzania i doprowadzenie do wzrostu oszczędności krajowych**, gdyż ich poziom stanowi o możliwościach inwestycyjnych gospodarki.

Stopa inwestycji*

Źródło danych: GUS

Stopa oszczędności brutto gospodarstw domowych w relacji do PKB

Źródło danych: GUS/NBP

* Wartości pośrednia i docelowa odnoszą się do średniego poziomu zakładanego dla lat 2020-2030

Obszar Ekspansja zagraniczna

Przesłanie

Konkurencyjny eksport
(więcej produktów zaawansowanych technologicznie)

Nowe rynki
- produkty i kraje poza UE

Większe zaangażowanie kapitałowe
polskich firm za granicą

Cele

Zwiększenie umiędzynarodowienia
polskiej gospodarki

Zwiększenie eksportu towarów
zaawansowanych technologicznie

Obszar Ekspansja zagraniczna – przykładowe projekty strategiczne

Polscy eksporterzy na rynkach zagranicznych

Działania w ramach projektów:

- Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe - Marka polskiej Gospodarki – Brand z PO IR
- Polskie Mosty Technologiczne z PO IR
- Umiedzynarodowienie Krajowych Klastrow Kluczowych z PO IR
- Internacjonalizacja MŚP z PO PW

Rynki perspektywiczne (na których przez najbliższe 3 lata będą realizowane programy promocji):

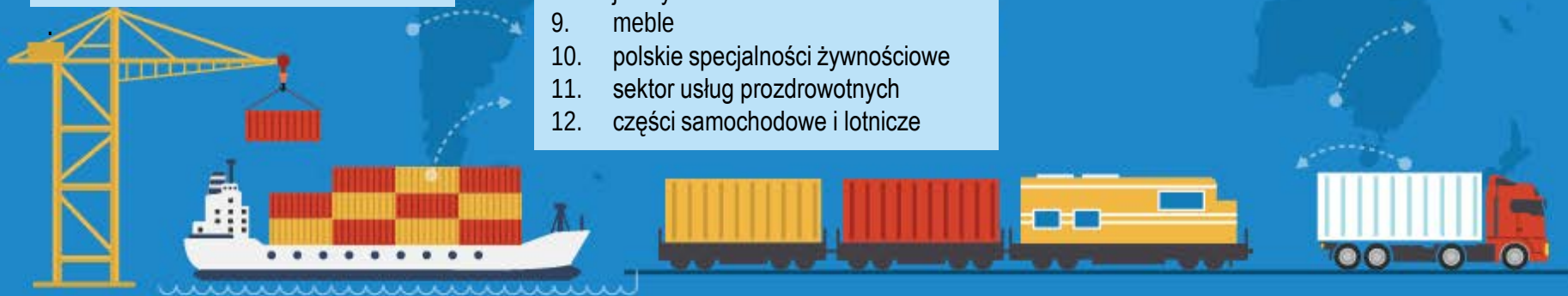
1. Algieria
2. Indie
3. Iran
4. Meksyk,
5. Wietnam

Branże objęte wsparciem w ramach branżowych programów promocji:

1. sprzęt medyczny
2. maszyny i urządzenia
3. kosmetyki
4. IT/ ICT
5. biotechnologia i farmaceutyka
6. moda polska
7. budowa i wykańczanie budowli
8. jachty i łodzie
9. meble
10. polskie specjalności żywnościowe
11. sektor usług prozdrowotnych
12. części samochodowe i lotnicze

Oczekiwane efekty:

- wzrost umiedzynarodowienia polskich przedsiębiorstw posiadających innowacyjne produkty, usługi lub technologie
- zwiększenia liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową na pozaunijnych rynkach perspektywicznych
- umocnienia pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki

Cel szczegółowy II Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony

Obszary	Cele
Spójność społeczna	- Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne - Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy
Rozwój zrównoważony terytorialnie	- Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów - Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe - Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Kapitał ludzki => Kapitał społeczny => Spójność społeczna

**Migracje
zarobkowe**

**Niekorzystne
trendy
demograficzne**

**Rozwarstwienie
ekonomiczne**

**Deficyt tanich
mieszkań**

**Niewykorzystane
zasoby dla rynku
pracy**

**Kluczowe
wyzwania**

**Niedostosowana
opieka zdrowotna**

**„Szara strefa”
i segmentacja
rynków pracy**

**Niewystarczający
dostęp do usług
opiekuńczych i
asystenckich**

**Niedopasowanie
edukacji do
potrzeb
gospodarki**

**Niskie zaufanie
społeczne do
instytucji
publicznych**

Obszar: Spójność społeczna

Przesłanie

- Efektywne wsparcie rozwoju i wykorzystanie potencjału grup społecznych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby niepełnosprawne, migranci)
- Przeciwdziałanie segmentacji na rynku pracy

Cele

- Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
- Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy

Obszar Spójność społeczna – kierunki interwencji

Aktywna polityka
prorodzinna

Poprawa dostępności
do usług, w tym
społecznych
i zdrowotnych

Wsparcie grup
zagrożonych
ubóstwem
i wykluczeniem

Rynek pracy
wykorzystujący
potencjał zasobów
ludzkich

Obszar: Kapitał ludzki i kapitał społeczny

Przesłanie

- Wzrost jakości kapitału ludzkiego związany jest z odpowiednim dostosowaniem szkolnictwa i opieki zdrowotnej do potrzeb społeczno-gospodarczych. Punktem wyjścia dla rozwoju nowoczesnej gospodarki jest wzmocnienie kapitału społecznego.

Cele

- Poprawa jakości kapitału ludzkiego
- Zwiększenie udziału kapitału społecznego (w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego) w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju

Obszar Kapitał ludzki i społeczny – kierunki interwencji

Lepsze dopasowanie
kształcenia do potrzeb
nowoczesnej gospodarki

Poprawa stanu zdrowia
obywateli oraz
efektywności systemu
opieki zdrowotnej

Rozwój kapitału
społecznego

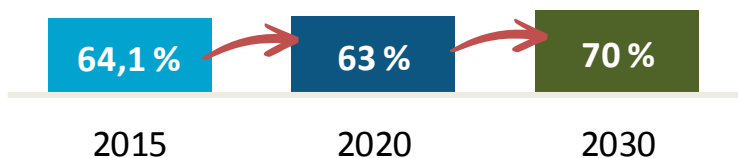
Wzmocnienie roli
kultury dla rozwoju
gospodarczego
i spójności społecznej

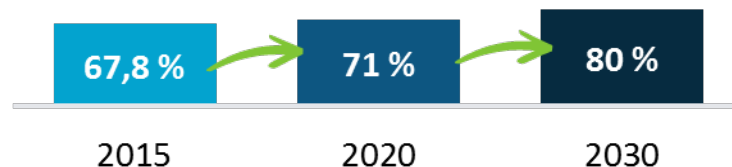
Obszar Spójność społeczna – oczekiwane efekty

Oczekiwane efekty

- Poprawa instytucjonalnych warunków opieki nad najmłodszymi dziećmi umożliwi łączenie ambicji zawodowych z aspiracjami rodzinnymi kobiet i pozwoli na zwiększenie zatrudnienia tej grupy społecznej.
- Poprzez działania na rzecz aktywizacji zawodowej grup nieaktywnych na rynku pracy zwiększy się zatrudnienie osób w wieku 20-64 lata, co w konsekwencji będzie miało przełożenie również na zmniejszenie poziomu ubóstwa, zwiększenie dochodów gospodarstw domowych i wzrost gospodarczy.

wzrost zatrudnienie kobiet (wskaźnik zatrudnienia kobiet z najmłodszym dzieckiem w wieku do 5 lat)

wzrost zatrudnienia (wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata)

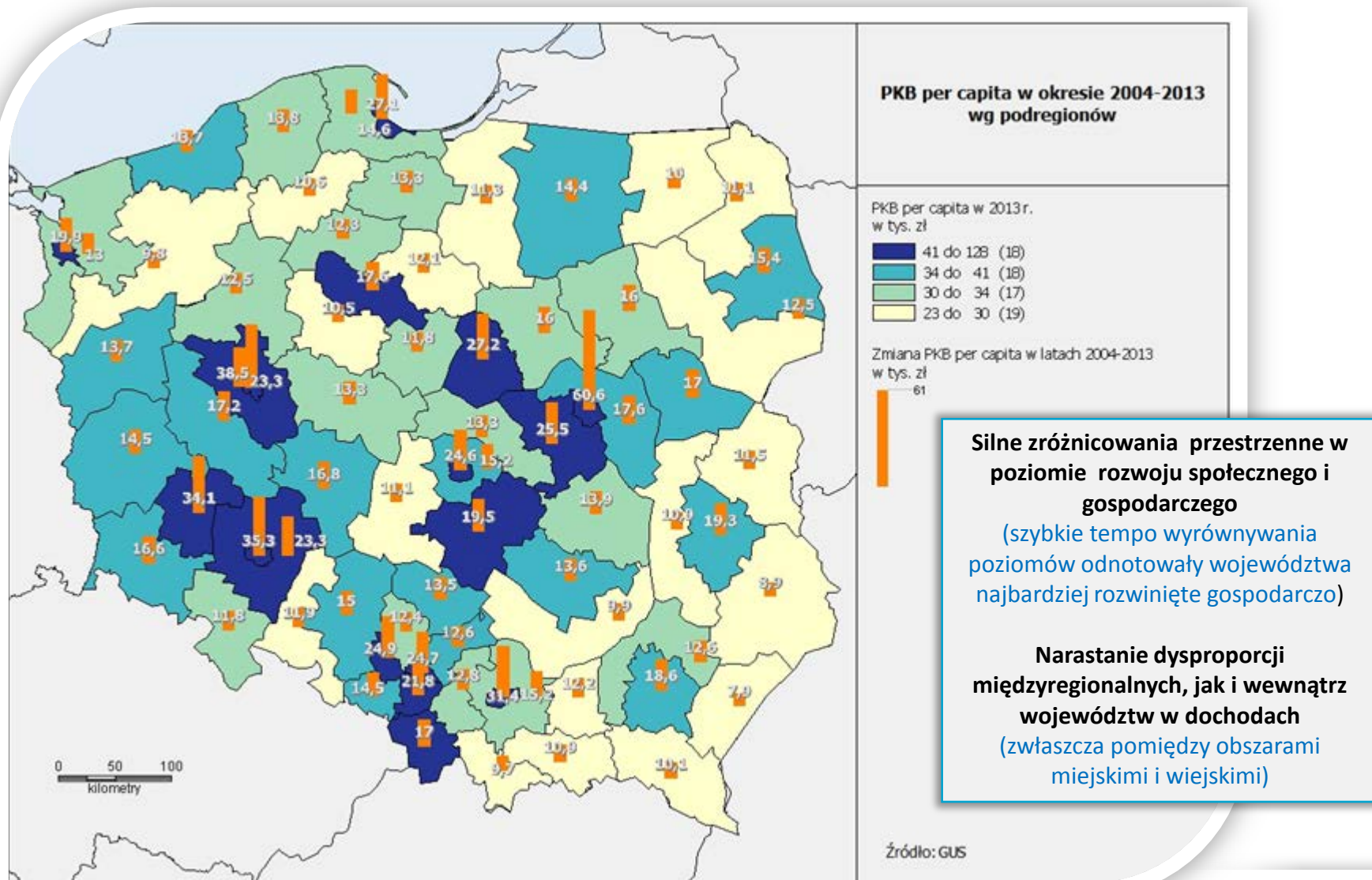

zmniejszy się w gosp. domowych udział osób funkcjonujących w skrajnym ubóstwie (stopa ubóstwa skrajnego)

współczynnik obciążenia demograficznego

Obszar zrównoważony terytorialnie - diagnoza

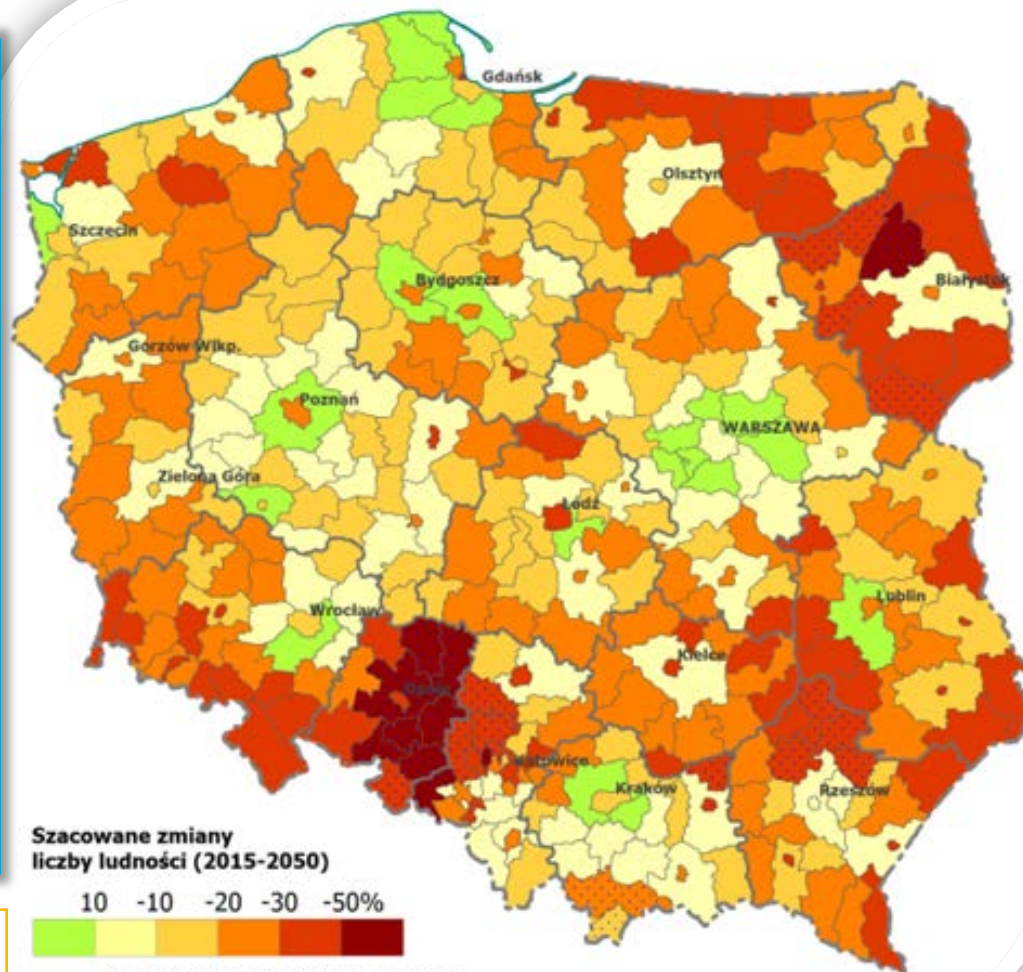
Obszar zrównoważony terytorialnie - diagnoza

Dysproporcje rozwojowe nasilają procesy depopulacyjne związane z niską dzietnością oraz emigracją, uwarunkowaną głównie ekonomicznie.

W układzie wewnętrznym migracje nakierowane głównie na Warszawę i inne duże ośrodki miejskie

(co przyczynia się do niekorzystnych zmian struktury wieku ludności w regionach peryferyjnych, w szczególności na obszarach wiejskich, oraz stopniowego „wypłukiwania” z lokalnych rynków pracy osób lepiej wykształconych i bardziej przedsiębiorczych)

Przewidywane zmiany liczby ludności w powiatach w latach 2015-2050 (z uwzględnieniem nierejestrowanej emigracji zagranicznej)

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie – przesłanie i cele

Przesłanie

Dostosowanie celów i instrumentów polityki regionalnej do potencjałów różnych typów terytoriów (koordynacja i integracja polityk sektorowych oraz inwestycji i projektów względem terytoriów)

Budowa trwałej zdolności konkurencyjnej i poprawa jakości życia mieszkańców (kapitał terytorialny, koncentracja na kluczowych specjalizacjach)

Pobudzanie rozwoju obszarów o niewykorzystanym potencjale rozwojowym (zwiększenie możliwości inwestycyjnych, mobilizowanie aktywności społecznej, poprawa jakości instytucji publicznych i dostępu do usług, dodatkowe źródła finansowania)

Cele

Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów

Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe w ramach współpracy w zakresie krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji

Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie – kierunki interwencji

Cel 1.

Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów

Tworzenie warunków dla budowy podstaw nowoczesnej gospodarki w Polsce Wschodniej

Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych

Rozwój miast – wsparcie horyzontalne

Rozwój obszarów wiejskich w oparciu o endogeniczne potencjały gospodarcze

Aktywizacja obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją

Aktywizacja zasobów i potencjałów miast średnich, tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego aglomeracji

Rozwój obszarów wiejskich – wsparcie horyzontalne

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie - przykładowe projekty strategiczne

Cel 1. Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów

Polska Wschodnia

Pakiet działań dla Polski Wschodniej; Wykorzystanie rozwiązań wypracowanych w ramach pilotażowej Inicjatywy Komisji Europejskiej „Regiony Słabiej Rozwinięte”; Program ponadregionalny skierowany do najsłabszych gospodarczo województw - po roku 2020

Śląsk

Program dla Śląska

**Rozwój miast –
wsparcie
horizontalne**

***Program wsparcia samorządów w programowaniu rewitalizacji
Partnerska Inicjatywa Miast***

Aglomeracje

**Zintegrowane Inwestycje Terytorialne PLUS
Powrót do centrów miast**

**Miasta średnie,
tracące funkcje społ.-
gosp.**

Program dla średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Obszary wiejskie

Pakt dla obszarów wiejskich (m.in. usługi publiczne, infrastruktura, zasoby naturalne, przedsiębiorczość)

**Obszary zagrożone
trwałą marginalizacją**

Program dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie – kierunki interwencji

Cel 2.

Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe w ramach współpracy w zakresie krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji

Wzmocnienie roli inteligentnych specjalizacji oraz współpracy na linii kraj-regiony w celu budowy regionalnych przewag konkurencyjnych

Zapewnienie funkcjonowania procesu przedsiębiorczego odkrywania i monitorowania inteligentnych specjalizacji na poziomie regionalnym i krajowym

Promowanie podejścia partnerskiego i współpracy w celu podnoszenia efektywności wdrażania innowacji, transferu technologii i komercjalizacji badań

Wprowadzenie mechanizmów służących likwidacji luki finansowania dla realizacji przedsięwzięć rozwojowych w regionach

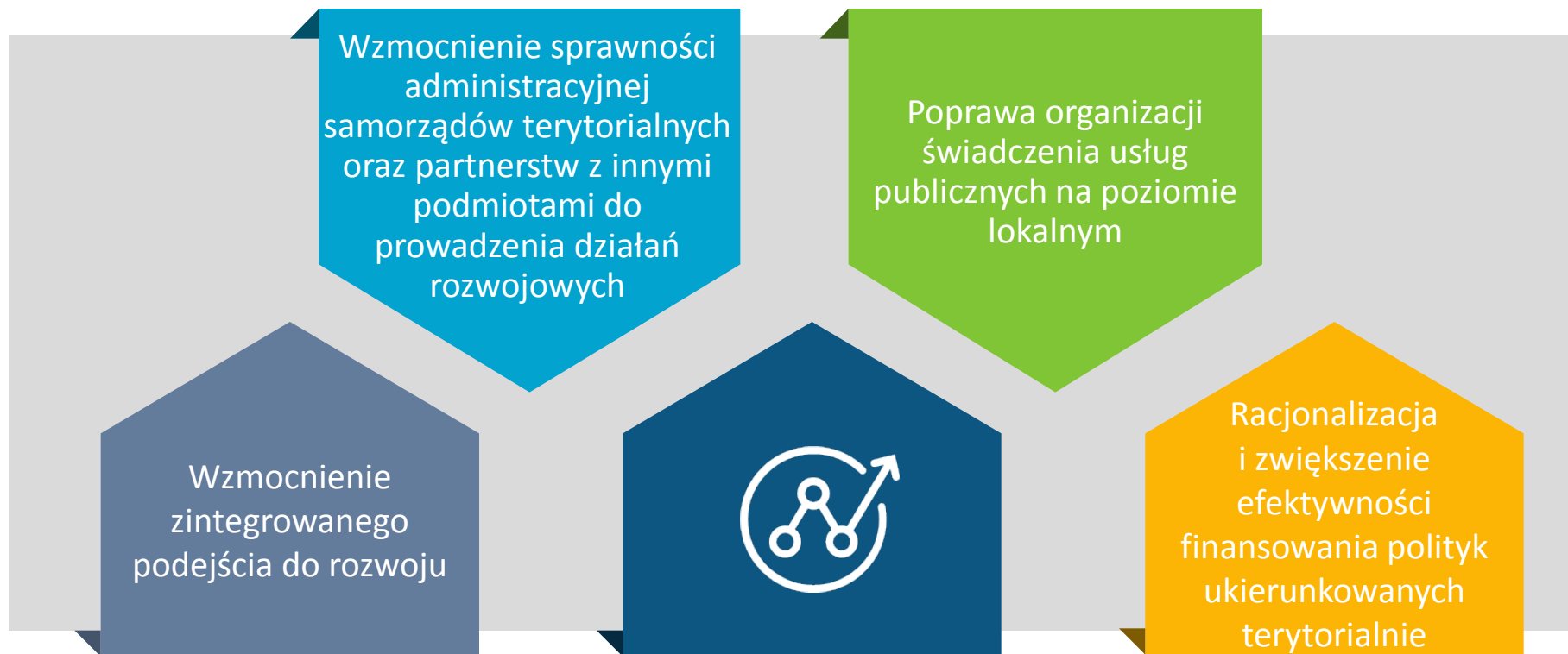
Profesjonalizacja oferty usług świadczonych przez IOB oraz wspieranie sieciowej kooperacji między IOB i biznesem oraz w SSE

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie - kierunki interwencji

Cel 3.

Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie

- projekty strategiczne

Cel 3.

Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania

Projekty strategiczne

- Centrum Wsparcia Doradczego (CWD)
- Samorząd lokalny zdolny do kreowania rozwoju
- Nowelizacja ustawy o dochodach JST, ustawy o finansach publicznych
- Krajowy system monitoringu i usprawniania usług publicznych
- Odnowienie Kontraktu Terytorialnego
- **Zintegrowane Programy Rozwoju - opracowanie i wdrożenie ZPR (na początku pilotaż)**

Obszar Rozwój zrównoważony terytorialnie

- mechanizm Zintegrowanych Programów Rozwoju (ZPR)

Mechanizm ZPR - Pakiety działań dla pobudzania aktywności lokalnej

- opracowywane we współpracy przez podmioty publiczne (partnerstwa władz lokalnych, władze regionalne, Ministerstwo Rozwoju i inne kluczowe resorty), środowisko nauki, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe i lokalną społeczność
- realizowane za pomocą zindywidualizowanych pakietów przedsięwzięć (inwestycyjnych, prawnych, instytucjonalnych) precyzyjnie dopasowanych do terytorialnej specyfiki w celu wzrostu inwestycji, zatrudnienia oraz dochodów
- wspierane środkami Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 (PO PT)
- test mechanizmu: pilotaż ZPR dla 4 terytoriów (IV kw. 2016 – II kw. 2017)

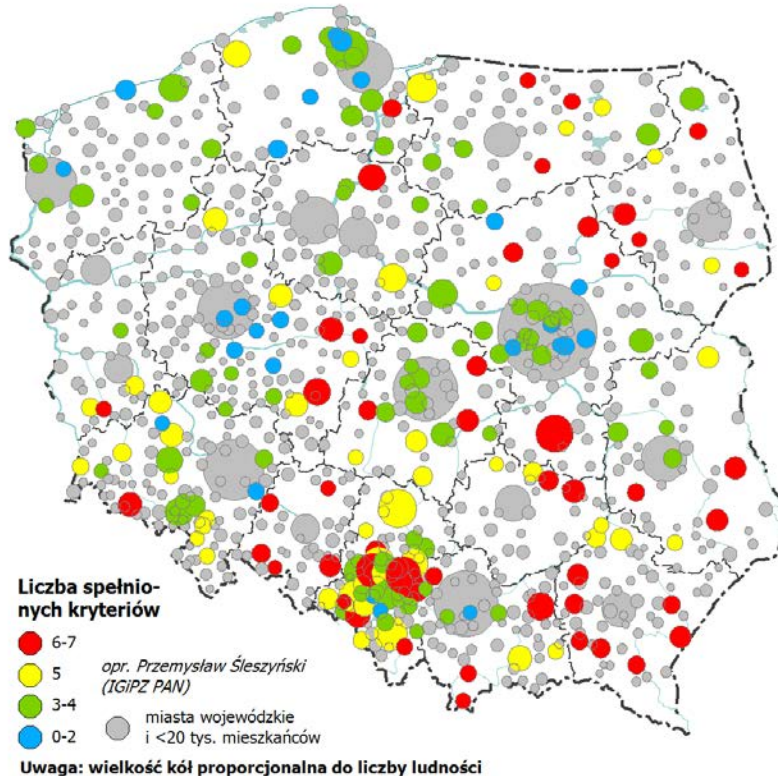
Mechanizm
wdrożeniowy dla
realizacji

Program dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją
(wysoki poziom ubóstwa, niska atrakcyjność inwestycyjna)

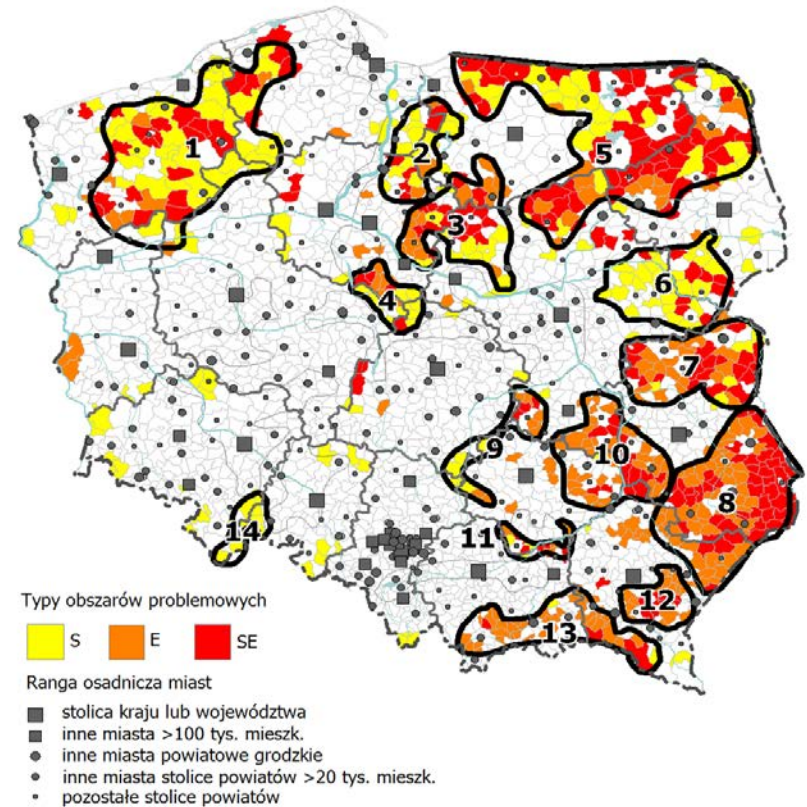
Program dla średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze
(niska produktywność, niski poziom inwestycji, długotrwałe bezrobocie, depopulacja)

Zintegrowane Programy Rozwoju (ZPR)

PROGRAM DLA ŚREDNICH MIAST

PROGRAM DLA OBSZARÓW ZMARGINALIZOWANYCH

Szczegółowe cele, zakres i dobór instrumentów uruchamianych przez wszystkich partnerów biorących udział w realizacji ZPR (administracja rządowa, władze regionalne i lokalne, społeczeństwo, środowisko akademickie, przedsiębiorcy) **będzie miał charakter zindywidualizowany**, właściwy dla danego miasta lub obszaru zmarginalizowanego, niemniej zawsze **oczekiwane rezultaty** realizacji w średnim okresie (2-5 lat) **obejmują wzrost zatrudnienia, zwiększenie dochodów miejscowej ludności, wzrost produktywności oraz wzrost dochodów jednostek samorządu terytorialnego**.

Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje gospodarcze służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Obszary	Cele
Prawo w służbie obywatelom i gospodarce	Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli
Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem	Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania procesami rozwojowymi
E-państwo	Cyfrowe państwo usługowe - zapewnienie wysokiej jakości e-usług publicznych i możliwości ich wykorzystania przez obywateli, w tym przedsiębiorców
Finanse publiczne	Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne
Efektywność wykorzystania środków UE	Wykorzystanie środków z budżetu UE w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe, zapewniające możliwość dalszego dynamicznego i równomiernego wzrostu społeczno-gospodarczego

Obszar Finanse publiczne

Przesłanie

Dodatkowe źródła dochodów dzięki uszczelnieniu systemu poboru podatków oraz racjonalizacji wydatków sektora publicznego.

Lepsza koordynacja w zakresie finansowania polityk publicznych w układzie pionowym i poziomym oraz prorozwojowe ukierunkowanie transferów przekazywanych z budżetu państwa, w tym do jednostek samorządów terytorialnych.

Cel

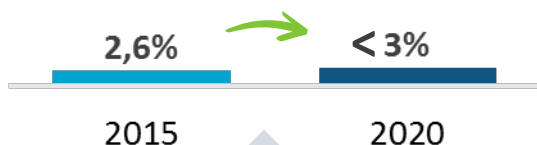
Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne

Obszar Finanse publiczne – efekty i wskaźniki

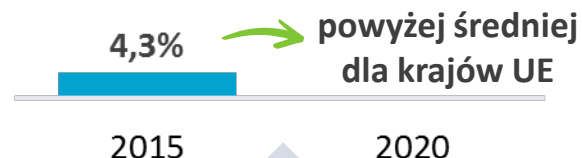
Oczekiwane efekty

- Utrzymywanie się deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej założonych wielkości progowych wynikających z konstytucji i regulacji UE
- Wzrost dochodów podatkowych sektora umożliwiający sfinansowanie planowanych projektów
- Utrzymywanie się stopy inwestycji sektora gg powyżej średniej UE

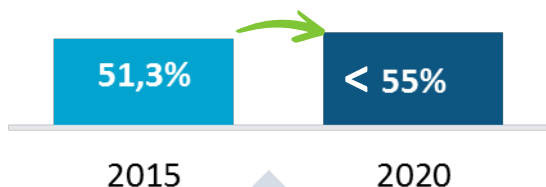
Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych

Źródło danych: GUS

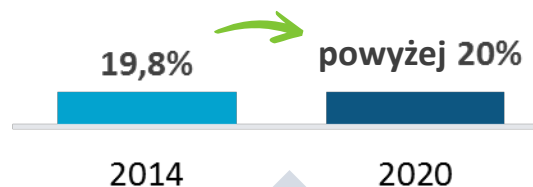
Stopa inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych

Źródło danych: GUS

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

Źródło danych: GUS

Dochody podatkowe sektora instytucji rządowych i samorządowych

Źródło danych: GUS/MF

Obszary niezbędne dla osiągnięcia celów Strategii

Obszary	Cele
Kapitał ludzki i społeczny	Poprawa jakości kapitału ludzkiego Zwiększenie udziału kapitału społecznego (w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego) w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju
Transport	Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów
Energia	Zapewnienie równego i powszechnego dostępu do energii pochodzącej z różnych źródeł
Środowisko naturalne	Rozwój potencjału środowiska naturalnego na rzecz obywateli i przedsiębiorców
Bezpieczeństwo narodowe	Poprawa odporności państwa na współczesne zagrożenia i zdolności przeciwdziałania im Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego jako warunek dla rozwoju kraju

Źródła finansowania SOR

Krajowe środki publiczne

- **środki budżetu państwa, państwowych funduszy celowych oraz agencji wykonawczych**
- **środki budżetów jednostek samorządu terytorialnego**
- **środki innych jednostek oraz form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych**
- **fundusze zarządzane w ramach Polskiego Funduszu Rozwoju**

Źródła zagraniczne

- **środki Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych z budżetu UE alokowane na okres programowania 2014-2020 (UP, programy operacyjne, PROW)**
- **programy i inicjatywy unijne inne niż EFSI (np. CEF, Horyzont 2020, COSME, LIFE, Erasmus+, EaSI)**
- **mechanizmy finansowe EOG i NMF**
- **zagraniczne programy kredytowe, poręczeniowe i gwarancyjne (Plan Junckera, EBI, programy z BŚ)**

Środki prywatne

- **środki sektora bankowego (kredyty udzielane w ramach systemu gwarancji i poręczeń)**
- **potencjał inwestycyjny przedsiębiorstw**
- **potencjał inwestycyjny spółek skarbu Państwa**

System realizacji Strategii

„Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” jest **instrumentem programowania, zarządzania i koordynacji publicznych polityk** realizowanych przez Rząd w partnerstwie z podmiotami publicznymi, prywatnymi i społeczeństwem.

Strategia **jest podstawą do aktualizacji obowiązujących zintegrowanych strategii rozwoju oraz weryfikacji dotychczasowych instrumentów ich realizacji** – programów rozwoju, programów wieloletnich itp.

Ustalone cele i wartości wskaźników są **podstawą do prowadzenia stałego monitoringu przebiegu procesów rozwojowych oraz wpływu Strategii na ich osiągnięcie**. Efektywność w osiąganiu założonych celów jest też przedmiotem systemu **ewaluacji przed, w trakcie i po zakończeniu realizacji** (oceny) programów i polityk publicznych, co służy stałemu podwyższaniu jakości systemu zarządzania rozwojem w Polsce.

Podsumowanie

- ❑ „Strategia” zakłada koncentrację na **działaniach wyprzedzających** - ukierunkowujących rozwój w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego. Podejście to zrywa z dotychczasowym paradygmatem reagowania „post factum” na zmiany dokonujące się w otoczeniu gospodarczym.
- ❑ „Strategia” zmierza do **zmiany struktury gospodarki** na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą dostępne zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego.
- ❑ Na podkreślenie zasługuje dążenie do zwiększenia **odpowiedzialności instytucji państwa** za kształtowanie procesów gospodarczych, społecznych i terytorialnych.
- ❑ Koncepcję odpowiedzialnego rozwoju należy rozumieć jako filozofię i mechanizm działania umożliwiające realizację potrzeb obecnego pokolenia w sposób **nie ograniczający szans przyszłych pokoleń**. Jego istotę stanowi odpowiednie kształtowanie relacji pomiędzy konkurencyjnością gospodarki, dbałością o środowisko oraz jakością życia.
- ❑ Przejawem dążenia do odpowiedzialnego rozwoju społeczno-gospodarczego jest zapewnienie **właściwej równowagi** pomiędzy wspierającymi rozwój środkami krajowymi z jednej strony, a środkami zagranicznymi z drugiej.

Podsumowanie cd.

- ❑ Polityka regionalna doprowadzić ma do zwiększenia efektywności interwencji publicznej, w szczególności w odniesieniu do **słabszych regionów, podregionów, miast i obszarów wiejskich**, nie rezygnując jednak z wykorzystania potencjałów terytoriów wysoko rozwiniętych. Polityka regionalna musi trafnie rozpoznawać i respektować terytorialną specyfikę rozwojową.
- ❑ Odpowiedzialny rozwój jest niemożliwy bez **rozsądnego gospodarowania finansami publicznymi**. Sfinansowanie przewidywanych inwestycji będzie wymagało zaangażowania znacznych środków publicznych (krajowych i zagranicznych) oraz prywatnych.
- ❑ Należy podkreślić rolę **budowy prywatnych oszczędności**, które są obecnie zdecydowanie za niskie w polskiej gospodarce. Istotne jest też wzmocnienie lokalnego rynku kapitałowego.
- ❑ Z punktu widzenia całej gospodarki najważniejsze oczekiwane efekty długookresowe to przede wszystkim zmiana struktury PKB Polski w wyniku zwiększenia roli innowacji w jego tworzeniu, co powinno przyczynić się do **szybszej konwergencji dochodów Polaków** do poziomu średniej Unii Europejskiej.

Konsultacje społeczne – do końca września br.

- ⇒ **konsultacje obywatelskie on – line** - zamieszczenie projektu Strategii oraz formularza zgłaszania uwag na stronie internetowej MR (29.07.2016 r.); możliwość zgłaszania uwag poprzez skrzynkę mejlową *strategiarozwoju@mr.gov.pl*.
- ⇒ **konsultacje projektu strategii adresowane do poszczególnych środowisk: gospodarczego** (w tym przedsiębiorców), **partnerów społecznych** (w tym organizacji pozarządowych, związków zawodowych), **środowiska naukowego oraz przedstawicieli samorządów wojewódzkich** – 12 konferencji/spotkań konsultacyjnych
- ⇒ **spotkania promujące SOR w wybranych powiatach** w każdym województwie
- ⇒ przekazanie **projektu SOR do partnerów społeczno-gospodarczych z prośbą o przekazanie opinii** do dokumentu

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Dziękuję za uwagę.

